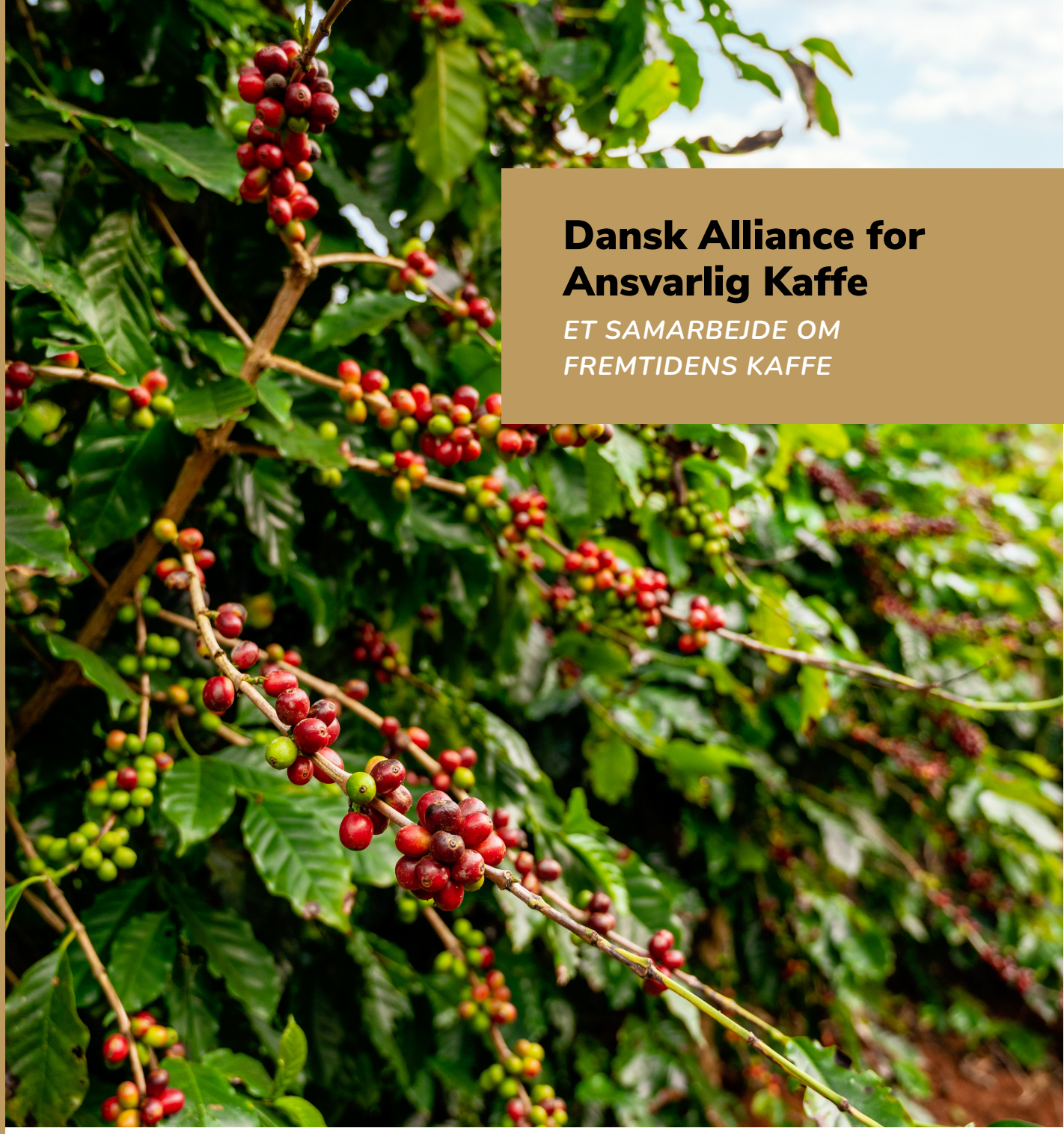

Dansk Alliance for Ansvarlig Kaffe

ET SAMARBEJDE OM FREMTIDENS KAFFE

AFTALEPAPIR

UDGIVET JANUAR 2023

ETISK HANDEL DANMARK

Introduktion

Etisk Handel Danmark har sammen med forskellige interessenter i kaffesektoren, gået sammen om at etablere en Dansk Alliance for Ansvarlig Kaffe. Dette aftalepapir afspejler baggrund, formål, forpligtelser og fokusområder for alliancen, ligeså indeholder den organiseringsmodellen og fordele der er, ved at blive medlem af alliancen.

ETISK HANDEL DANMARK

Indholdsfortegnelse

Baggrund 3
Formål 4
Vision, principper og forpligtelser 5
Alliancens organisering 6
Alliancens fokusområder 7
Måling og rapportering 8
Medlemsskab i Alliancen 9
Kommunikation og stiftende medlemmer 10
Annex 1: Karakteristika, risici og muligheder 11
Annex 2: Definition af ansvarligt produceret kaffe 17

Baggrund

Danmark ligger blandt top fem globalt, når det kommer til kaffeforbrug. Danske forbrugere drikker i gennemsnit fire kopper kaffe om dagen, og Danmarks samlede import af kaffe og kaffeprodukter er 44.144 tons.

Det anslås, at 125 millioner mennesker globalt er afhængige af kaffe som indtægtskilde. På trods af øget efterspørgsel, som forventes at stige med 50% inden for de næste 30 år, er priserne til kaffebønderne faldet siden 2016, mens produktionsomkostningerne er stigende. Kaffeproduktion er forbundet med betydelige sociale og miljømæssige risici, såsom skovrydning, tab af biodiversitet, klimaændringer, utilstrækkelige indtægter og manglende arbejdstagerrettigheder. Globaliseringen af kaffe og den internationale kaffehandel blev bygget op i kolonitiden, hvis strukturer stadig ses mange steder i nutidens kaffebranche.
Kaffedyrkning og forarbejdning optager betydelige mængder land, energi og vand og er alvorligt truet af klimaforandringer. Effekten af klimaforandringer anslås at halvere den samlede mængde land, der er egnet til kaffeproduktion i 2050.

Ny EU-lovgivning vil kræve en øget indsats fra virksomhedernes side for at imødegå risici, gennemføre due diligence-processer og sikre afskovningsfri kaffe. Mange virksomheder og offentlige indkøbere har en målsætning om at tilpasse sig Parisaftalen, blandt andet gennem Science Based Targets Initiative.

Der er dog mange aktører i værdikæden, som mangler information om de kommende krav og forventninger, og hvordan de skal opfyldes. Derudover er mange af de fremherskende problemer i sektoren systemiske og kan ikke løses af én aktør alene.

I 2022 etablerede Etisk Handel Danmark en arbejdsgruppe med fokus på ansvarlig kaffeproduktion, ved at mobilisere en gruppe repræsentanter, herunder kafferisterier, detailhandlere, offentlige indkøbere, erhvervsorganisationer, NGO'er, forskere, serviceudbydere og myndigheder.

Gruppen omfattede en bred gruppe af aktører fra forskellige segmenter på kaffemarkedet, fra råvaremarkeder til direkte handels- og specialmarkeder og fra B2B til forbrugerorienterede mærker. Arbejdsgruppen har udarbejdet et forslag til et bredt multistakeholder samarbejde, om ansvarligt produceret kaffe i Danmark, med stort fokus på producentlandene. Gruppen inviterer alle stakeholders fra den danske kaffeværdikæde til at deltage.

Dette aftalepapir præsenterer formål, vision, forpligtelser, fokusområder og organisationsmodel for den Danske Alliance for Ansvarlig Kaffe.

Formål

Formålet med Dansk Alliance for Ansvarlig Kaffe er at facilitere en samlet indsats for en ansvarlig, klima-robust og mere ligeværdig værdikæde. Det sker ved at skabe en platform for vidensdeling, tværsektorielt samarbejde og udvikling af en fælles forståelse af, hvad ansvarlige kaffeværdikæder indebærer, og hvilke skridt der skal tages.

Formålet med Alliancen er i fællesskab at forbedre livet for de mennesker, der dyrker vores kaffe, og at investere i den fremtidige forsyning af kaffe – uanset udgangspunkt eller markedssegment.

Dette gøres ved at mobilisere samarbejde på tværs af interessenter og facilitere, tilskynde og måle fremskridt mod en mere ansvarlig sektor.

Den Danske Alliance for Ansvarlig Kaffe samler relevante danske aktører i et forpligtende samarbejde om at transformere kaffesektoren for kaffeværdikædeaktører fra alle markedssegmenter i forhold til følgende indbyrdes forbundne aspekter:

1. BESKYTTELSE OG REGENERERING AF NATUR OG BIODIVERSITET

Beskyttelse og regenerering af natur og biodiversitet ved at sikre imod skovrydning, reducere/optimere pesticid-, gødnings-, land- og vandforbrug og afprøvning og opskalering af skyggekaffe og skovlandbrug samt bedre landbrugspraksis.

2. UPCYCLING AF BIPRODUKTER

Upcycling af biprodukter ved at støtte kaffebønder i at skabe værdi fra andre ressourcer end kaffebønnen.

3. FORBEDRING AF LEVEVILKÅR

Forbedring af levevilkår ved at øge gennemsigtigheden og lige muligheder i værdikæden og ved at fokusere på respekt for menneskerettighederne og leveløn på kaffebonde niveau, herunder muligheder for diversificering og lokal indkomstgenerering, bedre salgspriser og mere direkte handel.

4. AT TAGE KLIMAHANDLING

At tage klimahandling ved at samarbejde med og støtte kaffebønder til at reducere CO2-emissioner, især på produktionsniveau (scope 3) og investere i mere klimarobuste planter og CO2-bindende kaffedyrkningsmetoder.

Vision, principper og forpligtelser

Dansk Alliance for Ansvarlig Kaffe anerkender behovet for konkrete tiltag, for at sikre en mere ansvarligt produceret kaffe importeret til Danmark. Ved at deltage i alliancen, arbejder medlemmerne løbende på at sikre fremtiden for kaffeproduktion og kaffebønder. Alliancens medlemmer vil fra hvert deres udgangspunkt, arbejde for løbende forbedringer i retning af følgende fælles vision:

> ***"Bag hver kop kaffe vi drikker i Danmark, ligger engagerede partnerskaber for at genopbygge natur, forbedre levevilkår og øge robusthed over for klimaændringer."***

For at sikre kontinuerligt fremgang hen imod denne fælles vision, tilslutter alliancens medlemmer sig følgende principper for samarbejde og forpligtelser:

Principper for deltagelse

- Vi samarbejder omkring alliancens vision og bidrager gennem en fælles dansk indsats, til kontinuerlige forbedringer, i den ansvarlige produktion af kaffe globalt
- På en prækonkurrencemæssig måde deler vi viden og er fuldt gennemsigtige omkring fordelingen af økonomisk værdi
- Aktivt deltagende i mindst ét arbejdsspor (mission) i alliancen
- Sammen udvikler vi en offentlig allianceerklæring om, hvordan vi ændrer status quo i kaffesektoren og baner vejen for en oprigtig og ansvarlig sektor, der gavner alle aktørerne

Forpligtelser for virksomhedsmedlemmer

Officiel tilslutning til pricipperne for samarbejde (se ovenfor)

Offentliggøre en handlingsplan for ansvarlig kaffe, inkl. tidsplan, senest den 16. juli 2023, der beskriver virksomhedens eller organisationens initiativer for at sikre fremskridt mod den fælles vision.

Rapportere årligt på fremskridt til alliancens sekretariat (fortroligt).

Alliancens organisering

Medlemmer i Alliancen har forskellige roller og ekspertise, men forpligter sig alle til at skabe fremskridt i retning af alliancens vision og principper for samarbejde.

- **Virksomhedsmedlemmer** kan være kaffeindkøbere-, ristnings- og/eller detailvirksomheder eller virksomheder, der arbejder som tjenesteudbyder eller innovatør i kaffesektoren. Virksomhedsmedlemmer er forpligtet til at offentliggøre en handlingsplan og rapportere årligt på fremskridt til alliancens sekretariat.

- **Støttemedlemmer** omfatter NGO'er, ministerier, erhvervsorganisationer, fagforeninger, tænketanke, kommuner og forskere. Støttemedlemmer har en nøglerolle i at mobilisere og støtte deres medlemmer eller bagland og dermed bidrage med deres viden og knowhow inden for kaffe og i de lande, hvor produktionen af kaffe finder sted.

Alle medlemmer tilslutter sig alliancens forpligtelser og arbejder aktivt i arbejdsgrupper/missioner. De forpligter sig desuden til at meddele andre medlemmer om de problemer og/eller muligheder, som opstår i kaffesektoren. Slutteligt forpligter de sig til at arbejde tæt sammen med andre medlemmer, for at omdanne sektoren og hele værdikæden.

Etisk Handel Danmark fungerer **som sekretariat for Alliancen**. Dette indebærer følgende roller:

- Mobilisering af en bred gruppe af danske multistakeholder aktører til at tilslutte sig Alliancen

- Støtte alliancens deltagere i at nå visionen fra deres forskellige udgangspunkter gennem vejledning, sparring, værktøjer og udveksling af god praksis

- Oprette og facilitere arbejdsgrupper og missioner

- ·Måle og kommunikere om alliancens samlede fremskridt

- ·Facilitere vidensdeling og en nuanceret dansk debat om emner relateret til kaffeproduktion, lønninger, gennemsigtighed, modstandsdygtighed over for klimaforandringer, skovrydning og regenerativt landbrug

- Samarbejde med andre danske og udenlandske interessenter om at udbrede Alliancens vision og diskutere muligheder for fremskridt

- Samarbejde med lignende initiativer i andre lande samt relevante internationale organisationer, certificeringsordninger og andre, såsom Global Living Wage Coalition, ScienceBasedTargets Initiative, IDH Sustainable Trade Initiative og Solidaridad.

Alliancens fokusområder

Alliancen vil i sin første fase fokusere på at forbedre sektoren i forhold til fire nøgleområder, der er defineret som missioner:

For hver af disse missioner vil arbejdsgrupper under alliancen blive enige om og definere nøglebegreber, metoder og KPI'er.

Dette vil gøre det muligt for alliancens sekretariat at følge op på og kommunikere om de fremskridt, der sker inden for alliancen. Desuden er der forståelse for, at virksomheder og støttemedlemmer har forskellige udgangspunkter, fokusområde, ekspertise og muligheder for indflydelse, f.eks. afhængigt af forretningsmodel, indkøbspraksis, virksomhedens størrelse osv.

MISSION 1

REGENERERING OG KLIMAHANDLING

MISSION 2

LEVELØN OG BEDRE LEVEVILKÅR

MISSION 3

ANSVARLIGHED I VÆRDIKÆDEN

MISSION 4: KOMMUNIKATION OG PUBLIC AFFAIRS

Måling og rapportering

De deltagende virksomheder forpligter sig til at offentliggøre en handlingsplan, herunder en tidsplan, der beskriver initiativer til at sikre fremskridt i retning af visionen om at regenerere naturen, forbedre levevilkårene for kaffebønder og opbygge modstandsdygtighed over for klimaforandringer i kaffesektoren, gennem forpligtende partnerskaber.

Derudover kan handlingsplanen også indeholde og fremhæve deltagernes initiativer og indsatser, der bidrager til en mere ansvarlig produktion af kaffe i andre sammenhænge, som ikke direkte lever op til ovenstående definition.

De deltagende virksomheders handlingsplaner skal offentliggøres senest i juni 2023. Derefter er deltagerne forpligtet til at rapportere fremskridt, en gang om året, til Alliancens sekretariat (ETD), første gang inden udgangen af juni 2024. Indberetningen er fortrolig og vil blive gennemført ved hjælp af et spørgeskema.

I rapporteringen anmodes der om specifikke oplysninger om metoder og konkret praksis.
Deltagerne i alliancen beslutter rapporteringsformatet. Målet er at gøre indberetningen så let_som muligt for de deltagende virksomheder, så det i videst muligt omfang harmoniseres med andre indberetningsforpligtelser.

Etisk Handel Danmark indsamler deltagernes data i et aggregeret og anonymiseret format for at beskytte kommercielt følsomme data. Sekretariatet udarbejder en statusrapport, der præsenterer deltagernes resultater og fremskridt mod visionen, på en anonymiseret måde samt identificerer og udpeger de forskellige huller eller barrierer, for yderligere fremskridt på kaffebonde niveau.

Offentliggørelsen af resultaterne kan betragtes som et roadmap for den fælles vision. Ud over at samle medlemmernes enkelte resultater, kan det også være et mål at monitorere og rapportere om resultater, der faciliteres af alliancen, herunder: artikler, debatforummer, arbejde med rammebetingelser (afhængigt af sekretariatets ressourcer).

Medlemsskab i Alliancen

For at være med i alliancen skal deltagerne være medlem af Etisk Handel Danmark eller alternativt melde sig til, som alliance-medlem, svarende til 50% af prisen for et fuldt Etisk Handel medlemskab. Pris for medlemskab er efter samme principper - fastsat efter størrelse og årslønsum, som fastsættes på generalforsamlingen i Etisk Handel. Se Etisk Handel Danmarks medlemsbetingelser og kontingenter her.

Hvad er fordelene ved at deltage i Alliancen?

Den Danske Alliance for Ansvarlig Kaffe er åben for alle aktører, der har en andel i kaffesektoren i Danmark. Alliancen tilbyder et pre-kompetitivt, samarbejds- og tillidsbaseret forum, der muliggør dialog og vidensdeling, mellem interessenter på tværs af den offentlige og private sektor, og fra alle størrelser og segmenter i kaffebranchen.

Alliancen giver plads til debatter, nye indsigter og partnerskaber på tværs af medlemsbasen – alt sammen med henblik på at forbedre kaffeproduktionen til fordel for kaffebonden Hvert deltagende medlem har mulighed for - og potentiale til - at bidrage, og disse bidrag kan være meget forskellige. Nogle medlemmer tilbyder indsigt i specifikke temaer eller er interesserede i at opskalere bestemte praksisser eller løsninger sammen med partnere i gruppen. Mindre kaffemærker og tjenesteudbydere er agile til at implementere eller teste nye tilgange, mens større kafferisterivirksomheder kan bringe skala og indflydelse.

Detailhandlere og offentlige indkøbere kan til gengæld katalysere forandringer ved at justere deres mål og indkøbspraksis, leverandørdialog eller offentlige udbud i henhold til de seneste indsigter. Ministerier, forskere, fagforeninger, erhvervsorganisationer og repræsentanter for civilsamfundet, bidrager med ekspertise og viden fra producentlandene, og nogle af dem kan bringe alliancens indsigter og resultater op på politisk niveau. Der er behov for, at alle aktører i værdikæden, investerer deres andel for at skabe fremskridt. Ved at deltage i alliancen, kan danske aktører gå sammen om temaer, der er svære at tage fat på som enkeltaktør.

Alliancens medlemmer drager således fordel af at deltage i alliancen, ved at udveksle viden og indsigt om fremtidige strategier og løsninger for sektoren. Som en multistakeholderplatform er det muligt at skabe større indflydelse og påvirke den offentlige mening, men det giver også medlemmerne mulighed for at trække på et legitimt multistakeholderforum for at definere, hvad en ansvarlig kaffesektor indebærer. Endelig giver samarbejdsplatformen medlemmerne mulighed for at gå sammen om at styrke eller udfordre (implementeringen af) eksisterende standarder og forsyningskædepraksis med videre i forhold til mindsteløn, gennemsigtighed i værdikæden, certificering, Due diligence forventninger, sporbarhed med mere.

Udelukkelse
Deltagere, der ikke opfylder Alliancens forpligtelser (dvs. at tilslutte sig principperne, offentliggøre handlingsplan og årligt rapportere om fremskridt inden for den frist, der er fastsat i Alliancens forpligtelser), kan udelukkes.

Fordele for alliancemedlemmer

Del viden, erfaringer og få inspiration fra andre deltagere i Alliancen

Definer i fællesskab, hvad en ansvarlig kaffesektor indebærer, og bidrag til en nuanceret debat og offentlig information til forbrugere, politikere, certificeringsstandarder, foreninger og medier.

Hold dig opdateret på den seneste udvikling, forventninger og nye initiativer på området, herunder kommende EU-regulering og -krav, Science Based Targets FLAG-initiativ mv.

Indgå i et ambitiøst netværk og en fælles dansk indsats for at skabe og måle fremdrift i sektoren og øge gennemslagskraften på farmer niveau.

Kommunikation

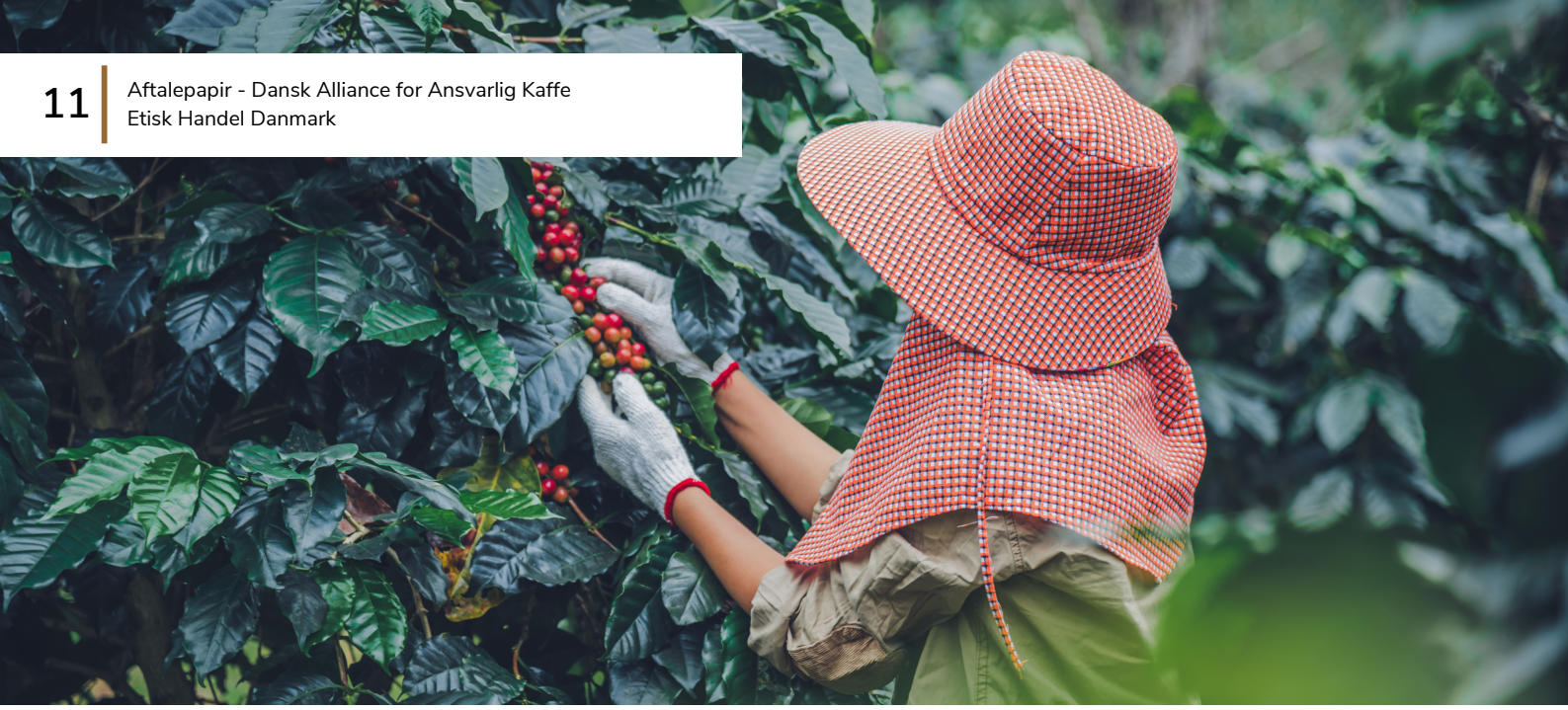
Alliancens medlemmer kan kommunikere om deres deltagelse i den Danske Alliance for Ansvarlig Kaffe, hvilket betyder, at de bakker op om visionen om ansvarlig kaffe og dertil om de principper og forpligtelser, der er angivet i dette aftalepapir. De deltagende virksomheder kan også kommunikere, at de forpligter sig til at offentliggøre en handlingsplan og årligt rapportere om fremskridt mod visionen.

Endelig opfordres medlemmerne til at bidrage til at fremme dialog og debat blandt danske interessenter og give nuanceret information til forbrugerne, om udfordringer og tiltag for fremskridt i kaffesektoren. Etisk Handel Danmark vil udvikle fælles materialer for Alliancen, som kan bruges af alle medlemmer.

Stiftende medlemmer af Dansk Alliance for Ansvarlig Kaffe

Ved lanceringen af Alliancen i januar 2023 har de stiftende medlemmer bekræftet deres medlemskab:

Miljøministeriet
Nestlé
Preferred by Nature
Nordic Roasting Co
Dagrofa
ØNSK
BACESS A/S
DANSK ERHVERV
Peter Larsen Kaffe
Verdens Skove
CBS
Frellsen Kaffe
CleverCoffee
coop
True Intent
just Coffee
Freehand Coffee Company
Coffee Collective
Ricco Kaffe
Kaffe Bueno
Original Coffee
Coffee by Storm
Køge Kafferisteri
Kontra Coffee
CG Connecting Grounds
slow Out of the Forest
Fairtrade
Directo Café
Sex Samfund
BKI foods
Lidl

BILAG 1

Karakteristika, risici og muligheder i kaffesektoren

Kaffe er en af de mest indtagende drikkevarer. Kaffehandelen var 30 milliarder US dollars værd i 2020.
De største producerende lande er Brasilien, Vietnam og Colombia, der står for over halvdelen af den globale kaffeproduktion.123 Kaffe er vigtigt i Danmark: Den samlede importmængde var 41.000 tons i 2021.
Det er lavt sammenlignet med større europæiske lande, men Danmarks forbrug pr. indbygger er blandt de fem største i Europa. Danske forbrugere drikker nemlig i gennemsnit fire kopper kaffe om dagen svarende til 23.000 tons kaffe årligt. (Dansk Kaffe Information). Mens forbruget uden for hjemmet vokser kraftigt i Skandinavien, hvor forbrugerne i stigende grad søger kaffe af høj kvalitet, forbruges langt størstedelen (tre ud af fire kopper) derhjemme[4].

Omkring 80% af den globale kaffeproduktion produceres af 12,5 millioner småbønder5. Når deres familier er inkluderet, er så meget som 125 millioner mennesker globalt afhængige af kaffe, som deres indtægtskilde.

Det globale marked er domineret af Arabica og Robusta kaffe af lavere kvalitet. Det store flertal, ca. 90% af kaffen, handles gennem det, der kaldes 'råvaremarkedet'. Råvarekaffe handles på New York Coffee Exchange, og prisen fastsættes på verdensmarkedet uden hensyn til iboende kaffekvalitet. Kaffe på 'speciality market´ segmentet, er derimod udvalgt gennem nøje evaluering, der inkluderer smagsprøver (cuppings) og gårdbesøg.
Kaffe på 'speciality market´ segmentet, er derimod udvalgt gennem nøje evaluering, der inkluderer smagsprøver (cuppings) og gårdbesøg.

Produktionen af specialitetskaffe kræver flere investeringer end råvarekaffe og sælges derfor til højere priser, da den ofte dyrkes i bjergklima med stejle skråninger og håndplukkes. Dette betyder også, at udbyttet typisk er lavere, da lav kvalitet og defekter fjernes[6].

De fleste store risterier køber deres egne kaffebønner i oprindelseslandet, selvom de måske også køber gennem importører. Risterier kan operere under deres egne mærker eller private labels. Store risterier blander normalt forskellige kvaliteter af grøn kaffe, for at opretholde kvaliteten konstant. Det endelige produkt distribueres til detailhandlere og fødevareindustrien[7]. Mindre risterier eller mikroristerier, der opererer på markedet for specialkaffe, fokuserer typisk mere på kvalitet, oprindelse og bæredygtighed og handler i mindre mængder. Ca. 50% af nye kaffeprodukter har bæredygtighedsegenskaber, og det forventes, at dette tal vil vokse, efterhånden som forbrugerne i stigende grad efterspørger bæredygtige kaffeprodukter[8].

Forventningen om mere ansvarlighed i kaffesektoren, stammer fra nogle af de alvorlige sociale, miljømæssige og klimamæssige problemer, i forbindelse med produktion og forbrug af kaffe. Disse spørgsmål kan spores tilbage til det 16.-18. århundrede, hvor kaffen indtog sin plads blandt de varer, der var med til at facilitere den europæiske slavehandel. Slaveri var en integreret del af kaffehandelen, og sektoren er stadig markant bygget på aspekter fra kolonitiden og dens ulighed - illustreret af det faktum, at virksomheder i tidligere koloniserende lande, stadig dominerer den globale kaffehandel[9]

"I 8 UD AF DE 10 STØRSTE KAFFEPRODUCERENDE LANDE, ER DEN GENNEMSNITLIGE KAFFEINDKOMST VED ELLER UNDER FATTIGDOMSGRÆNSEN"

Sociale, miljømæssige og klimarelaterede udfordringer

Den globale værdikæde for kaffe er køberdrevet, hvilket betyder, at købere og detailhandlere har stor forhandlingsstyrke til at fastsætte vilkårene for udbuddet, herunder pris og betalingsbetingelser (Grabs & Ponte, 2019). Dette gælder for alle segmenter, fra mindre ristere og specialmarkedet til råvaremarkedet. Mens efterspørgslen efter kaffe forventes at stige med 50% inden for de næste 30 år, har priserne, siden 2016, været faldende. Samtidig fortsætter produktionsomkostningerne med at stige, hvilket efterlader kaffebønderne i fattigdom.

Arbejdsvilkårene i kaffesektoren varierer fra land til land: størstedelen af sektorens arbejdstagere i Costa Rica og Indien er lønnede medarbejdere, mens kaffesektorerne Indonesien, Vietnam og Etiopien får det meste af deres produktion fra småbønder (ILO, 2020). I Brasilien forekommer tvangsarbejde stadig blandt kaffearbejdere i visse regioner. 10 I 8 ud af de 10 største kaffeproducerende lande ligger den gennemsnitlige kaffeindkomst, ved eller under, fattigdomsgrænsen. Dette er mest udbredt på det afrikanske kontinent, hvor størstedelen af småbønderne, der udgør 94-95% af produktionen, lever under den internationale fattigdomsgrænse (ITC, 2020). Arbejdere ansat på kaffeplantager, har en tendens til at tjene langt under gennemsnittet af landets lønninger og lavere end de gennemsnitlige lønninger, der betales i landbrugssektoren. Desuden har sektoren et stærk sæsonudsving, hvilket mindsker arbejdstagernes jobsikkerhed, mens kvinder i sektoren tjener væsentligt mindre end mænd, hvilket tilføjer en ekstra dimension til arbejdstagernes sårbarhed (ILO, 2020).
Med hensyn til miljø- og klimaspørgsmål i forbindelse med kaffeproduktion, står sektoren over for store risici i forbindelse med skovrydning, tab af biodiversitet og klimaændringer.

Her skal der skelnes mellem effekter fra kaffeproduktion på klimaet og klimaforandringers indvirkning på kaffeproduktion og arealanvendelse, selv om disse udfordringer ofte forstærker hinanden. CO2-emissioner fra kaffeproduktion finder sted i alle led i værdikæden, men især kaffedyrkning og forarbejdning er vigtige.

Kaffedyrkning og forarbejdning optager betydelige mængder land, energi og vand, hvilket bidrager til CO2-emissioner samt forbrug af knappe naturressourcer. Siden slutningen af 90'erne har kaffebønder bevæget sig mod intensive produktionssystemer, øget input og reduceret arealet af traditionelle skygge kaffe. I nye kaffedyrkningsregioner (dvs. Sydøstasien) og Brasilien dominerer kaffedyrkningssystemer med fuld sol. I denne mest intensiverede form, full-sun mono-crop systems, går al plantediversitet tabt[12].

Estimater indikerer, at ændringen af hvordan kaffe dyrkes, (f.eks. ved at sikre, at ingen skov går tabt, bruger mindre gødning, mere skygge / træer og mere effektiv styring af vand og energi), hvordan det transporteres og hvordan det forbruges (mindre energiafhængige brygningsmetoder) kan påvirke afgrødens CO2emission dramatisk[13].

Bemærk: Selvom brygning er en vigtig fase for at reducere CO2-påvirkningen af kaffe, blev det besluttet at fokusere på emissioner længere oppe i forsyningskæden i dette samarbejde.

"EFFEKTERNE AF ET ÆNDRET KLIMA ANSLÅS AT HALVERE DEN SAMLEDE MÆNGDE LAND, DER ER EGNET TIL KAFFEPRODUKTION VED 2050"

En anden markant risiko i kaffesektoren er skovrydning: rydning af skove og andre typer land. Efterhånden som temperaturen -, og kaffeforbruget stiger, skal kaffeproduktionen flyttes og/eller udvides til køligere områder, der i øjeblikket er dækket af naturlige skovøkosystemer, medmindre der indføres kaffesorter, der er tilpasset højere temperaturer. Omlægningen af kaffeproduktionen kan derfor føre til betydelig skovrydning14 - og dermed yderligere CO2-påvirkning og tab af biodiversitet. Det anslås i øjeblikket, at 10-20 millioner hektar skov er i fare for skovrydning inden 2050[15]. Ifølge EU-Kommissionen har kaffe haft en andel på 7%. af den EU-omfattede skovrydning, knyttet til otte udvalgte varer mellem 2008-2017. Denne risiko vil sandsynligvis kun stige og udgør en stor trussel for en stor del af kaffesektoren[16].

Effekterne af et ændret klima på kaffeproduktionen er alvorlige og anslås at halvere den samlede mængde jord, der er egnet til kaffeproduktion inden 2050. Dette truer kaffeindustriens evne til at imødekomme den stigende efterspørgsel efter kaffe i fremtiden[17].

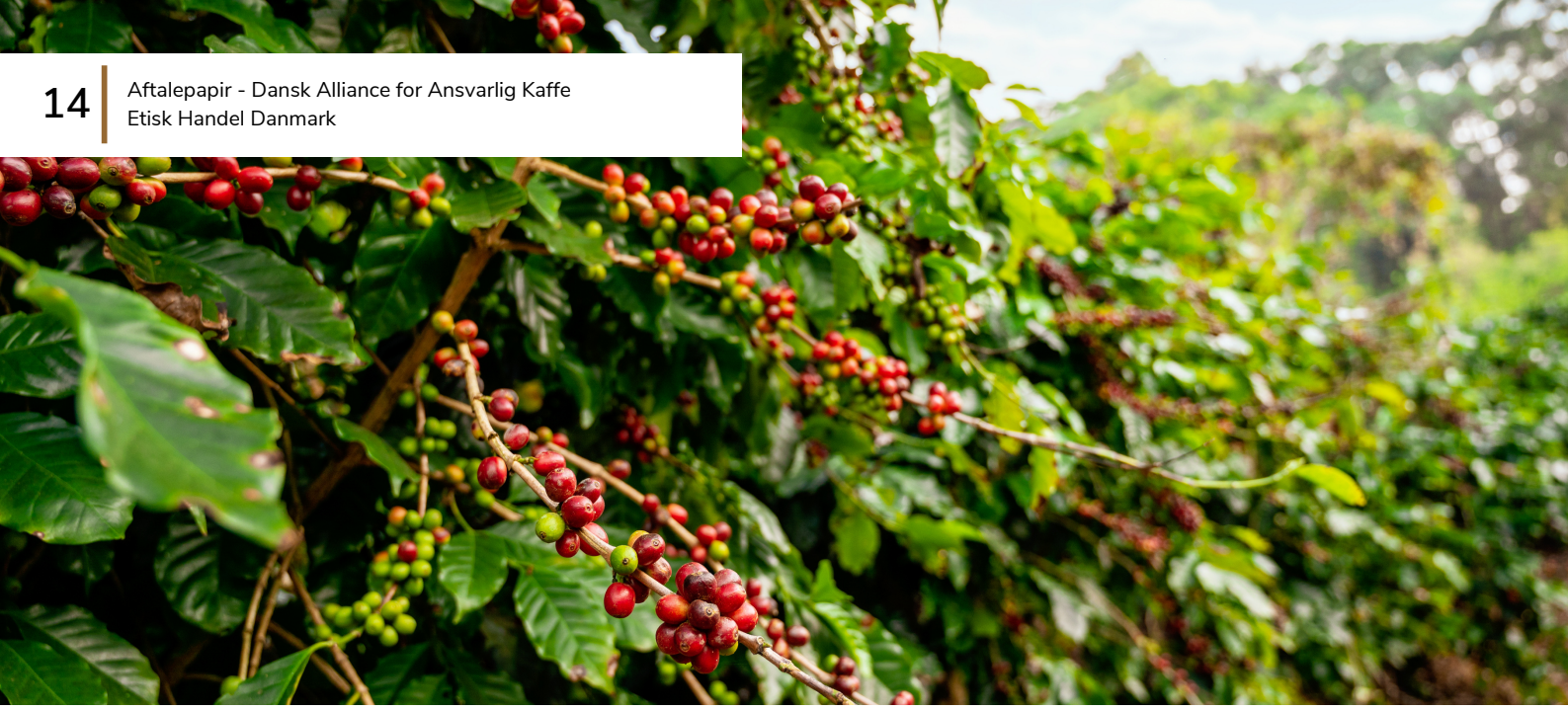
For at adressere disse miljøproblemer påpeger forskere og praktikere, at der kan opnås store gevinster ved at investere i måder at sikre skovrydningsfri kaffeproduktion og ved at reducere gødningsforbruget, samtidig med at landbrugspraksis optimeres på en sådan måde, at der tages hensyn til lokale og regionale variationer[18].

Forskning tyder desuden på, at skovlandbrug, skyggekaffe og andre former for mere regenerativt landbrug kan spille en vigtig rolle, både for at bidrage til at øge klimamodstandsdygtigheden på kaffebedrifter, diversificere kaffebøndernes indkomster og reducere og fange karbon19 selv til et niveau, hvor produktionen kan blive CO2-positiv. Eksperter påpeger også, at mange af biprodukterne i kaffesektoren i øjeblikket behandles som affald, men kan genanvendes eller endda upcycles til nye lovende forretningsmuligheder[20]. Dette understreger vigtigheden af at flytte kaffesektoren fra en lineær til en cirkulær økonomi, ved at omdanne affald til nye produkter, som kan understøtte indkomstdiversificering og nye jobmuligheder og samtidig reducere produktionsomkostningerne. Der er behov for yderligere forskning, videndeling, afprøvning og opskalering af eksisterende og nye teknologier og landbrugsmetoder for at støtte og videreudvikle potentialet i disse innovationer.

For at opnå en mere ansvarlig og retfærdig fordelt kaffesektor generelt, har eksperter identificeret forskellige måder, hvorpå virksomheder kan hjælpe med at tackle fattigdom og lønninger i sektoren. Disse omfatter interventioner inden for forsyningskæder vedrørende:

- Priser og præmier
- Ændringer i forretningspraksis
- Støtte til producenter/producentlande
- Sporbarhed

Mens den rigtige blanding af interventioner kan variere fra virksomhed til virksomhed, viser forskning, at de fleste virksomheder bør integrere interventioner på alle disse områder - hvilket indikerer, at der ikke er en enkelt løsning på problemerne, hvilket er tilfældet med de fleste risikoråvarer i global handel [21].

Nuværende tilgange til mere ansvarlig kaffe

De skitserede problemer i kaffeværdikæden er ikke nye. En velkendt tilgang til forbedring af sociale- og miljømæssige udfordringer har været gennem private og offentlige bæredygtighedsstandarder og adfærdskodekser. Gennem de seneste år har danske detailhandlere, offentlige indkøbere og kafferistningsvirksomheder i stigende grad stillet krav og ambitioner for certificeret kaffe. De mest kendte og anvendte certificeringsstandarder i Danmark er FairTrade, Organic og Rainforest Alliance. Standarderne fokuserer, i forskellige grader, på spørgsmål som anstændig løn til kaffebønder, reduceret pesticidanvendelse, undgåelse af børnearbejde, sundhed og sikkerhed for kaffearbejdere, skovrydning, biodiversitet og vandforvaltning og bortskaffelse af affald blandt andre (Bianco, 2020). Økologisk kaffe, i Danmark, har en markedsandel på ca. 12%, hvilket er meget højt sammenlignet med andre europæiske lande (Økologisk Landsforening 2021).

Standarder giver værktøjer, der kan hjælpe med at fremme og overvåge visse bæredygtighedsmål, men dokumentation peger på, at de forskellige certificeringsstandarder har begrænsninger og giver blandet effekt. Standarder kan ikke stå alene, til at opnå de ændringer i sektoren, der er nødvendige, såsom tilstrækkelig indkomstgenerering og opbygning af robusthed over for klimaændringer. Certificeringsstandarder er også blevet undermineret af utilstrækkelig efterspørgsel: Generelt set sælges kun omkring 50% af kaffe, produceret på certificerede produktionsområder, som certificeret[22].

I løbet af de seneste år har Danmark, og andre kaffeforbrugende lande, i stigende grad fokuseret på prisen på kaffe, og hvordan det siver ned på kaffebonde niveau. Ristningsvirksomheder og fælles initiativer rejser i stigende grad spørgsmålet om pris og gennemsigtighed, med hensyn til fordelingen af økonomisk værdi. At øge kvaliteten af kaffe, er en måde at opbygge en mere ligelig fordeling af værdi, men igen - ikke en udtømmende løsning, der kan stå alene.

Stigningen i specialkaffe og kortere værdikæder, kan ikke desto mindre, betragtes som en vigtig udvikling for at tackle sektorens udfordringer. Forretningsmodeller for direkte handel er ofte forbundet med kaffe af højere kvalitet, højere priser, stærkt engagement med producenter og øget engagement i bæredygtighed og kan føre til mere lige forhold kombineret med højere priser, der kan forbedre kaffebøndernes levevilkår (Vicol et al. 2018).

Der er opstået forskellige nye initiativer, der fremmer innovation med henblik på at generere indtægter, bedre priser og skabe større modstandsdygtighed over for klimaændringer, f.eks. ved at gøre brug af biprodukter fra kaffe såsom kaffeblade, skaller og andre dele, der i øjeblikket ofte betragtes som affald. Andre initiativer arbejder på løfter og standarder for øget gennemsigtighed i kaffeforsyningskæden[23].

Muligheder

Der er således et stort potentiale for at bygge videre på - og lære af erfaringerne fra disse initiativer og for at forbedre den fælles vision. Varige løsninger kræver dog, at en bred vifte af aktører (både dem, der opererer med større kaffemængder, og dem med mindre mængder), indgår partnerskaber horisontalt og vertikalt i værdikæden.

Følgende mulige fælles initiativer blev fremlagt af kaffearbejdsgruppen i 2022:

- Evaluering af typer af initiativer der samarbejder med kaffebønder og deres indvirkning
- Adgang til oplysninger om kaffebønder/kooperativer, der producerer ansvarligt og undgår skovrydning
- Bedre forståelse af forholdet mellem kvalitet og miljømæssig - og social bæredygtighed i produktionen af kaffe
- Bedre forståelse for, hvordan sektoren kan reducere CO2-udledningen i hele værdikæden
- Due diligence-analyse for kaffesektoren (EU-regulering)
- Påvirkning af krav til det politiske system: offentlige udbud, regeringens handlingsplan mod skovrydning mv. Fælles minimumskrav i forbindelse med leveløn, arbejdsvilkår, produktionsmetoder
- Fælles tilgange til at definere og måle bæredygtighed
- Mere transparens med hensyn til de priser, der betales til landbrugerne
- Samarbejde med relevante NGO'er og civilsamfundsorganisationer
- Risikoanalyse for landbrugere, herunder menneskerettighedsspørgsmål
- Bedre forståelse af forholdet mellem kvalitet og miljømæssig og social bæredygtighed i produktionen af kaffe
- Oplysningskampagne til fordel for forbrugerne
- Deling af relevante analyser og casestudier
- Igangsættelse af fælles pilotprojekt

For at sikre, at der lægges vægt på kaffebønderne, kan følgende spørgsmål hjælpe med at guide missionerne:

- Hvordan kan danske kaffeproducenter - store som små - tilpasse deres indkøbspraksis som et vigtigt redskab til at forbedre kaffeproducentens og landarbejdernes trivsel?
- Hvordan kan vi arbejde hen imod mere gennemsigtighed om fordelingen af værdi i forsyningskæden?
- Hvordan kan danske virksomheder leve op til den kommende lovgivning og krav om afskovningsfri kaffe?
- Hvad er de relevante strategier for at hjælpe kaffebønderne med at undgå skovrydning, opnå større indkomst fra biprodukter og skifte til et mere 'klimasmart' og regenerativt landbrug?
- Hvordan kan danske aktører støtte indkomstdiversificering for småbønder, herunder gøre brug af biprodukter?
- Hvordan kan virksomheder muliggøre lønninger, der er til at leve af, for dem, der arbejder på kaffefarme eller plantager?
- Hvordan kan danske aktører støtte regenerativt landbrug, skovlandbrug og anden best practice for at bidrage til at øge klimarobustheden og reducere CO2-udledningen i scope 3.
- Hvordan kan vi i alliancen muliggøre og støtte implementeringen af værktøjer og teknologier til at hjælpe landmænd med at genoprette biodiversiteten?

Complete list of references for Annex 1 on next page.

Bilag 1 - referencer

[1] Read more at: https://commodity.com/soft-agricultural/coffee/
[2] https://www.fao.org/markets-and-trade/commodities/coffee/en/
[3] https://www.tridge.com/intelligences/coffee-bean/DK
[4] https://www.cbi.eu/market-information/coffee/scandinavia/market-entry
[5] https://www.fairtrade.org.uk/farmers-and-workers/coffee/.
[6] https://unionroasted.com/pages/speciality-vs-commodity-coffee
[7] https://www.cbi.eu/market-information/coffee/scandinavia/market-entry
[8] https://www.mintel.com/press-centre/food-and-drink/coffee-conscience-half-of-all-global-coffee-launches-are-sustainable
[9] Grundbog i god kaffe. 2021 Peter Nørgaard Dupont, 2021
[10] https://danwatch.dk/perspektiv/vores-kaffe-kommer-fra-brasilien-hvor-der-er-flere-slaver-end-nogensinde-foer-hvorfor-bliver-det-ved/
[11] Responsible Coffee Sourcing: Towards a Living Income for Producers, Columbia Center on Sustainable Investment 2021 .
[12] Shaded-Coffee. A Nature-Based Strategy for Coffee Production Under Climate Change? A Review, IFRO 2022
[13] https://www.ucl.ac.uk/news/2021/jan/analysis-heres-carbon-cost-your-daily-coffee-and-how-make-it-climate-friendly
[14] https://accountability-framework.org/the-framework/contents/definitions/
[15] https://ec.europa.eu/environment/forests/pdf/feasibility_study_deforestation_kh0418199enn_main_report.pdf
[16] https://ec.europa.eu/environment/forests/pdf/feasibility_study_deforestation_kh0418199enn_main_report.pdf
[17] https://www.climatelinks.org/blog/building-more-sustainable-and-resilient-coffee-supply-chain
[18] https://www.globalcoffeeplatform.org/latest/2021/coffee-industry-reps-call-for-regenerative-coffee-transformation/
[19] https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fsufs.2022.877476/full
[20] https://circularcoffeecommunity.com/
[21] https://ccsi.columbia.edu/sites/default/files/content/pics/CCSI%20Responsible%20Coffee%20Sourcing%20Report.pdf
[22] ibid
[23] Transparency Pledge, Circular coffee community, Kaffe Bueno, Twisted Leaf,

BILAG 2

Definition af ansvarligt produceret kaffe

Definition af ansvarlig produceret kaffe

Alliancen definerer "ansvarligt produceret kaffe" baseret på de elementer, der er defineret i alliancens tre missioner: regenerering og klimaindsats, leveløn og bedre levevilkår og ansvarlighed i værdikæden. Hver af disse er yderligere defineret nedenfor.

BESKYTTELSE, REGENERERING OG MODSTANDSDYGTIGHED OVER FOR KLIMAÆNDRINGER

Beskyttelse / naturbeskyttelse

- Beskyttelse, bevarelse og forbedring af økosystemer og miljøet omfatter sikring af:
- At produktionen ikke bidrager til skovrydning eller omdannelse af andre naturtyper af høj bevarings værdi
- Beskyttelse af truede arter, vådområder, jordbundsforhold, vand- og luftkvalitet osv.

Afskovning

Tab af naturskov som følge af: i) omstilling til landbrug eller anden arealanvendelse end skov; ii) omdannelse til træplantage eller iii) alvorlig og vedvarende nedbrydning[24].

Nedbrydning

Ændringer i et naturligt økosystem, der i væsentlig grad og negativt påvirker dets artssammensætning, struktur og/eller funktion og reducerer økosystemets kapacitet til at levere produkter, støtte biodiversitet og/eller levere økosystemtjenester[25].

Genopretning (i forbindelse med miljøskader):

Processen med at hjælpe med genopretningen af et økosystem og dets tilknyttede bevaringsværdier, der er blevet nedbrudt, beskadiget eller ødelagt.

Regenerativ praksis

Regenerativ praksis er måder, hvorpå landbrug bidrager til de naturlige processer, der finder sted i et økosystem, såsom carbon capture, klimaregulering, vandrensning og fødevareforsyning. Ved at regenerere biodiversitet mener vi at støtte handlinger og praksis, der søger at genopbygge naturlige systemer, såsom at fremme gavnlige insekter, fugle, dyr og planter og forbedre jordbundsforholdene [26].

Klima modstandsdygtighed / robusthed

Modstandsdygtighed eller robusthed over for klimaforandringer styrkes ved at investere i aktiviteter, der begrænser eksponeringen for farer og øger landbrugets- og kaffetræernes egen evne til at tilpasse sig nye klimaforhold[27].

Modstandsdygtighed over for klimaændringer og regenerering af biodiversitet kan øges ved at:

- Omdannelse af "affald" i kaffesektoren til nye produkter og alternative energimuligheder og derved skabe vigtige indkomst- og jobmuligheder og reducere CO2- og produktionsomkostningerne
- Skovlandbrug
- Skygge-dyrket kaffe
- Nye plantesorter og jordforbedring
- Nye / bedre måder at befrugte og optimere kaffeudbyttet på
- Naturbaserede løsninger
- Kulstofopsamling
- Vandrensning

Cirkulær kaffe økonomi[28]:

- Et industrielt system, der er genoprettende eller regenerativt, bygget op omkring principper for design af affald og forurening, der holder produkter og materialer i brug så længe som muligt.
- Omdannelse af affald til nye produkter og energi, skabelse af nye arbejdspladser og indkomstmuligheder.

2. LEVELØN OG BEDRE LEVEVILKÅR

Leveløn (*living wage*)

- Leveløn (living wage): Løn modtaget for en standard arbejdsuge af en arbejdstager på et bestemt (tidspunkt og) sted, der er tilstrækkeligt for at have råd til en anstændig levestandard hvilket omfatter mad, vand, bolig, uddannelse, sundhedspleje, transport, tøj og andre væsentlige behov herunder levering af uventede begivenheder (Global Living Wage Coalition 2022) [29]

Leveløns indkomst (living income)

- Leveløns indkomst er den nettoindkomst (fx for en kaffebonde), der er nødvendig for at have råd til en anstændig levestandard på et bestemt sted. Indkomsten rækker ud over at dække basale behov og gør det muligt for alle husstandsmedlemmer at leve et værdigt liv. En leveløns indkomst betyder, at kaffebønderne har råd til en sund kost, boliger af god kvalitet, kritiske elementer af sundhed, pleje, uddannelse og transport plus en margen for opsparing og nødsituationer[30]

Certification standards and living income

- According to researchers from Columbia Sustainability center, there is no evidence that the use of any certification standard or alone would enable most producers to achieve a living income. This means that 100% responsible sourcing commitments that rely on the use of standards are not a complete solution for enabling living income. However, efforts are emerging from Fairtrade (to develop a Living Income Reference Price) and Rainforest Alliance (a new requirement to track sustainability payments made to producers) which may be highly relevant to engage in[31].

Indkomstdiversificering

- Indkomstdiversificering:
- Omdannelse af affald i kaffesektoren til nye produkter og alternative energimuligheder - hvorved indkomsterne øges og diversificeres.
- Skovlandbrug og sammenplantning

Menneskerettigheder

- Respektere menneskerettighederne og bidrage positivt til lokalsamfundene, herunder respekt for kollektive rettigheder såvel som for lovligt etablerede jordrettigheder.
- Afskaffelse af alle former for tvangsarbejde; effektiv afskaffelse af børnearbejde; afskaffelse af forskelsbehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv. Der er sikre arbejdsvilkår, foreningsfrihed og anstændige lønninger.

3. ANSVARLIGHED I VÆRDIKÆDEN

- Producenter og aktører i forsyningskæder skal drive/fremme etisk forretningsadfærd, opbygge tillid og gennemsigtighed med interessenter for at sikre stærke og gode relationer, så kaffeproduktionen bidrager til ansvarlig udvikling lokalt i samarbejde med partnerskaber og lokalsamfund.
- Støtte inddragelsen af småbønder, ved at inkludere dem i forsyningskæderne og forbedre deres levevilkår gennem retfærdige og gennemsigtige partnerskaber.
- Oprigtig pris / pris på kaffe
- Premiums / Farm gate pris
- Gennemsigtighed med hensyn til betalte priser og indkomstdiversificering
- Direkte handel

Skal defineres yderligere

Bilag 2 - referencer

[24] https://accountability-framework.org/the-framework/contents/definitions/
[25] https://accountability-framework.org/the-framework/contents/definitions/
[26] https://uebt.org/regenerating-biodiversity
[27] https://www.sustaincoffee.org/assets/resources/Brewing_up_Climate_Resilience_in_the_Coffee_Sector.pdf
[28] International Coffee Organisation 2022, https://express.adobe.com/page/MpwVseAcC7wWC/
[29] https://scholarship.law.columbia.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1198&context=sustainable_investment_staffpubs
[30] Columbia,
[31] Columbia,

